Pedagogisch werkplan
Hoera Maasbree

Locatie "Violier"

Inhoudsopgave

1. Pedagogisch werkplan 3
1.2 Algemene doelstelling 3
1.3 Visie 3
1.4 Pedagogisch klimaat 4
1.5 Groepsindeling 5
1.6 Dagritme 6
1.7 Het volgen van de ontwikkeling 7
1.8 Wenbeleid 9
1.9 Beleid rondom extra 9
1.10 Open deurenbeleid en 4 ogen beleid 10
1.11 Personele inzet en ondersteuning 11
2. Hoera Maasbree, locatie Violier 14
2.1 Doelstelling van Hoera Maasbree, locatie Violier 14
2.2 Pedagogisch klimaat Hoera Maasbree, locatie Violier 14
A. Een gevoel van emotionele veiligheid 14
B. Gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competentie 17
C. Gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie 20
D. Eigen maken van normen, waarden en 'cultuur' 22

1. Pedagogisch werkplan

Dit pedagogisch werkplan biedt de pedagogisch medewerkers van Hoera Maasbree, locatie Violier leidraad bij de uitvoering van hun werk. Het werkplan is een concretere uitwerking van het pedagogisch beleidsplan.

Brede School Violier
In Maasbree zijn basisschool de Violier en Hoera Kindercentra reeds geruime tijd in gesprek over samenwerking op het gebied van onderwijs en kinderopvang. Door de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang te versterken ontstaan optimale mogelijkheden om te werken aan de integrale ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van nul tot dertien jaar. In een integraal kindcentrum staat dus niet alleen de leerlijn van kinderen centraal, maar vooral ook de ontwikkelingslijn.
Gezamenlijk creëren beide partners een omgeving en een opvoedingsklimaat waarin het individuele kind zich geborgen voelt en zich positief kan ontwikkelen op cognitief, emotioneel, sociaal, moreel en motorisch gebied.
We organiseren doorlopende dagarrangementen voor kinderen van 0 – 13 jaar, waarin optimale ontwikkelingskansen voor kinderen aanwezig zijn.
Er is aandacht voor alle kinderen en leerlingen, inclusief de "meerpresteerders" en de kinderen die een extra steun in de rug nodig hebben.
Buitenschoolse arrangementen op het gebied van sport, cultuur en verenigingsleven worden integraal opgenomen.

Door de samenwerking ontstaat een voorziening waarin kinderen de gelegenheid hebben om op een natuurlijke, 'vloeiende' wijze de dag door te brengen. In een Brede School nemen aandacht en begeleiding op maat toe. Het is niet langer: "Onderwijs hier, opvang daar en zorg weer een deur verder". Een Brede School wordt daarmee een "huis voor het kind in de kern of in de wijk". Een dergelijke voorziening heeft een sterke sociale functie in de buurt en in de gemeenschap.

Hoera Maasbree heeft in december 3 locaties:
- Violier : heeft drie peutergroepen met kinderen van 2-4 jaar.

1.2 Algemene doelstelling
Hoera Maasbree, locatie Violier, biedt opvang aan kinderen vanaf 2 jaar tot aan het moment waarop zij naar de basisschool school gaan. Ieder kind, ongeacht nationaliteit, geloofsovertuiging, cultuur of achtergrond, van werkende of studerende ouders is welkom bij ons kindercentrum. Onder voorwaarden is ook opvang van kinderen met een beperking mogelijk. Door het bieden van het VVE programma 'Puk en Co ' streven we naar het meegeven van een goede basis aan peuters voor de start van de basisschool.

1.3 Visie

De schoenenwinkel van Hoera

Onze voeten zijn onze basis; zij zorgen dat we evenwichtig op weg kunnen.
Schoenen zorgen voor ondersteuning en stabiliteit; die willen wij als Hoera graag bieden.
In de schoenenwinkel van Hoera hebben wij schoenen voor vrijwel elke voet; bij ieder kindervoetje zoeken wij de juiste schoen.
De juiste maat natuurlijk, en afgestemd op het doel waarvoor hij gebruikt gaat worden.

Soms heeft een voet een schoen nodig die wij niet in de rekken hebben staan. Ook deze voeten helpen we verder op weg; naar de juiste specialist.
We doen het niet alleen, maar met iedereen die bij de voeten betrokken is. Samen begeleiden we de voeten bij de stappen die zij zetten op hun levenspad!

Hoera; wij lopen met je mee!

Positief pedagogisch klimaat

We willen dat kinderen bij Hoera zich veilig, prettig en vertrouwd kunnen voelen. Deze basis geeft kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan, te ontdekken en spelenderwijs te leren. Elk kind is uniek en we willen het de kans geven zich optimaal te ontwikkelen.

Maatschappelijk betrokken, Brede lokale samenwerking (IKC)

Hoera kindercentra richt zich op de opvang én ontwikkeling van kinderen. We doen dat allereerst in samenwerking met ouders, maar bewust ook met onderwijs, verenigingen en welzijn.
We streven naar integrale kindcentra (IKC's) waar kinderen van nul tot dertien jaar met elkaar spelen, leren en zich ontwikkelen. Waar wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke visie en waar kinderen terecht kunnen voor een zo breed mogelijk pakket aan activiteiten op het gebied van educatie, opvang, welzijn en ontwikkeling.
Zodat ook kinderen die extra zorg of aandacht nodig hebben, zo veel mogelijk in de eigen omgeving kunnen opgroeien.

Bij voorkeur zijn onze locaties te vinden in een basisschool, sportcomplex of andere maatschappelijke voorziening. Door deze brede lokale samenwerking ontstaan meer mogelijkheden: om de ontwikkeling van kinderen optimaal te begeleiden én om de voorzieningen in het dorp zo breed mogelijk te houden.

1.4 Pedagogisch klimaat

Het is belangrijk dat kinderen zich bij Hoera veilig en vertrouwd voelen. Als kinderen zich op hun gemak voelen en vertrouwen hebben in de pedagogisch medewerkers, dan geeft dit een kind de ruimte om de wereld om zich heen te verkennen en om op onderzoek uit te gaan. Een goed pedagogisch klimaat wil zeggen dat er tijd en rust is om met elkaar fijne dingen te doen. Het is belangrijk om kinderen zich in hun eigen tempo te laten ontwikkelen. We spelen in op de ontwikkeling van kinderen en staan open voor de kinderen. We gaan uit van wat een kind nodig heeft: elk kind is uniek en wordt ook als zodanig benaderd. Zelfredzaamheid, respect en vertrouwen zijn daarbij sleutelwoorden. Goede ingerichte ruimtes dragen daarnaast ook bij aan een prettig en positief pedagogisch klimaat. De peutergroep ruimtes bieden veel mogelijkheden en keuzes te

spelen, te onderzoeken en te experimenteren. Elke groep heeft zijn eigen groepsruimte met daarin diverse hoeken om met thema's aan de slag te gaan, peuters kunnen hier samen spelen en exploreren. De speelhal wordt gebruikt gebruikt door alle drie de groepen, de beweegkriebels worden hier uitgevoerd en ook het VVE programma wordt hier in kleine groepjes aangeboden.

In de peutergroepen vindt er ieder dagdeel een gestructureerd peuterprogramma aanbod plaats. Sinds de zomer 2012 werken we met het gecertificeerde VVE- programma Puk & Ko.
Er wordt veelal gewerkt aan de hand van thema's. Ouders worden vooraf via een nieuwsbrief geïnformeerd over het nieuwe thema.
Er staat een thematafel in de groep, die dagelijks wordt aangevuld met spullen die het thema verder aankleden en het thema verdere diepgang kunnen geven, zo herkennen ouders en peuters duidelijk het thema voor die periode.
De activiteiten die worden aangeboden hebben betrekking op de sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, taalontwikkeling, rekenontwikkeling etc. Het aanbod van activiteiten en spelmateriaal sluit aan bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van ieder kind. Peuters van 3,5 jaar krijgen bijvoorbeeld een knipactiviteit aangeboden, terwijl peuters van 2 jaar mogen scheuren. Er wordt gedifferentieerd binnen het activiteitenaanbod in de groep Differentiatie die past bij de leeftijd, ontwikkelingsniveau en de belangstelling van het kind.
Binnen het peuterprogramma wordt ook ingespeeld op individuele leermomenten van de kinderen. Kinderen worden gestimuleerd en uitgedaagd in hun algehele ontwikkeling.

1.5 Groepsindeling

Bij Hoera Maasbree, locatie Violier wordt er gewerkt met 3 stamgroepen:
Roodkapje: een horizontale peutergroep voor dagopvang en peuterprogramma (2-4 jaar).
Hans en Grietje: een horizontale peutergroep voor dagopvang en peuterprogramma (2-4 jaar).
Pinokkio: een horizontale peutergroep voor dagopvang en peuterprogramma (2-4 jaar).

Leeftijd kinderen	**Maximale groepsgrootte**	**Aantal medewerkers**
2-4 jaar Roodkapje	16	1,2 of 3 *Max. 6 kinderen 2-3 jaar en max. 8 kinderen 3-4 jaar per pedagogisch medewerker*
2-4 Hans en Grietje	16	1,2, of 3 *Max 6 kinderen 2-3 jaar per pedagogisch medewerker*
2-4 Pinokkio	16	1,2, of 3 *Max 6 kinderen 2-3 jaar per pedagogisch medewerker*

NB. De Speelhal wordt gebruikt als groepsruimte door alle drie de groepen.

Alle groepen werken samen. De woensdag en vrijdag is de Hans en Grietje groep gesloten omdat we op deze dagen minder kinderen hebben. In dien nodig geven ouders van te voren schriftelijk toestemming voor deze stamgroepwijziging.

Binnen Hoera kindercentra kan er, overeenkomstig met het convenant kwaliteit kinderopvang, op enige momenten afgeweken worden van de PKR.
Deze afwijkingsregeling is alleen toepasbaar voor 9.30 uur, na 16.30 uur of tussen 12.30 en 15.00 uur (gedurende de pauzemomenten)

Deze momenten zullen altijd kritisch bekeken worden (o.a. afhankelijk van breng- en haaltijden en groepssamenstelling) en zo nodig worden bijgesteld. De clustermanager is eindverantwoordelijk m.b.t. deze afwijkingsregeling.

1.6 Dagritme

Dagritme peutergroepen

Vanaf s morgens 7.30u (of op vraag vanaf 6.30) is de groep geopend en kunnen peuters die opvang nodig hebben al komen spelen, vanaf 8.30u stromen de peuters binnen die alleen het peuterprogramma tot 11.45 uur volgen. Peuters die alleen peuterprogramma volgen worden opgehaald en de kinderen die dagopvang nodig hebben gaan tegen 12.00u een boterham eten.
Ieder dagdeel vindt er een gestructureerd programma-aanbod plaats. Uitgangspunt is het gecertificeerde VVE-programma 'Puk en Ko". Er wordt veelal gewerkt aan de hand van thema's. Er staat een thematafel in de groep, die dagelijks wordt aangevuld met spullen die het thema verder aankleden en het thema verdere diepgang kunnen geven, zo herkennen ouders en peuters duidelijk het thema voor die periode. Ook in de creatieve activiteiten als in het kringetje en de voorleesmomenten komt het thema terug.

Terugkerende activiteiten zijn:

- Binnenkomst kinderen
- Activiteit aan tafel
- Kringmoment/ start van de dag/ interactief voorlezen
- Fruit, limonade, cracker/soepstengel
- Begeleid spel
- In kleine groepjes VVE programma uitvoeren.
- Activiteit
- Verschoonmoment
- Afsluitende beweeg aktiviteit
- Kinderen worden opgehaald
- Broodmaaltijd met kinderen die langer blijven.

Binnen het peuterprogramma wordt er ook ingespeeld op individuele leermomenten van de kinderen. Kinderen worden gestimuleerd en uitgedaagd in hun algehele ontwikkeling. Aanbod van activiteiten en spelmateriaal sluiten aan bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van ieder kind. Er wordt gedifferentieerd binnen het activiteitenaanbod. Door het gebruik van de speelhal als groepsruimte hebben we de mogelijkeid om een differentiatie van aktivteiten aan te bieden die past bij de leeftijd, ontwikkelingsniveau en de belangstelling van het kind.
'S middags komen de kinderen van het peuterprogramma weer om 13.00u binnen en worden om 15.00 uur weer opgehaald. De kinderen die gebruik maken van dagopvang kunnen dan nog lekker spelen totdat ze worden opgehaald.
We gebruiken Puk pictogrammen om de peuters duidelijk de structuur van de dag weer te geven.
We streven ernaar om iedere dag buiten te spelen zodat er lekker gerend en gefietst kan worden, iets wat binnen niet kan.
De buitenruimte is omheind en is een ware ontdek tuin. Kinderen kunnen volop spelen met water en zand, glijden, klimmen, klauteren en er zijn diverse verstop plekjes. De tuin biedt ook diverse mogelijkheden om educatief met kinderen te spelen. Korto een echte tuin om samen te spelen en te ontdekken.

VVE, voor en vroegschoolse educatie
Hoera Maasbree is een VVE lokatie, dit houdt o.a. in dat er minstens 10 uur per week of 4 dagdelen een VVE gecertificeerd programma wordt geboden, dat er 2 gecertificeerde medewerkers op de groep staan, dat er niet meer dan 16 peuters in de groep zijn. VVE betekend voor en vroegschoolse educatie. De JGZ bekijkt het kind met 2 jaar en 2 maanden (aan de hand van een aantal criteria) of het kind een VVE indicatie krijgt. Met die indicatie krijgen de kinderen de kans om 4 dagdelen peuterprogramma te volgen tegen een gereduceerd tarief. Pedagogisch medewerkers doen gerichte activiteiten om het kind met een VVE indicatie te stimuleren voor deze kinderen is er indien nodig een aangepast programma.

1.7 Het volgen van de ontwikkeling
Alle kinderen worden gevolgd door middel van het observatie- en registratie instrument Kijk!. Kijk is opgebouwd vanuit ontwikkelingslijnen en mijlpalen. Betrokkenheid en basiskenmerken van kinderen zijn de pijlers van Kijk. De pedagogisch medewerkers zijn geschoold in het observeren en registreren van Kijk. We houden regelmatig de ontwikkeling van de kinderen bij in de observatieklapper en op afgesproken registratiemomenten wordt een compleet beeld van een kind uitgewerkt.

Voor alle kinderen met een VVE-indicatie wordt er gewerkt met een handelingsplan. Dit handelingsplan omschrijft aan welke doelen gewerkt gaat worden en op welke manier. Na het uitvoeren van het handelingsplan wordt er geëvalueerd of de aangeboden begeleiding en zorg effect hebben gehad. Er wordt structureel een overzicht bijgehouden van kinderen die zorg nodig hebben. Indien nodig wordt, altijd in overleg met de ouders/verzorgers, de expertise van externe samenwerkingspartners aangevraagd wanneer Hoera deze expertise niet zelf in huis heeft.

1.7.1Kindbesprekingen
De verzamelde informatie van Kijk is een goed hulpmiddel bij de oudergesprekken en kindbesprekingen met het team, GGD, school en andere betrokken partners. De kinderen met een VVE indicatie worden tijdens elk werkoverleg binnen het team besproken, of op het moment dat er zorgen zijn. Daarnaast hebben de GGD en Hoera twee maandelijks een overleg waarbinnen alle VVE kinderen en de voortgang van de ontwikkeling worden besproken.

Hoera Maasbree is gevestigd in het centrum voor het kind “Violier”
Indien nodig kan er altijd een beroep worden gedaan op de IB-er van de basisschool.

Het KIJK observatie instrument wordt één keer per jaar met de ouders besproken. Zij geven toestemming tot overdracht naar de basisschool. Het registratieformulier wordt als het kind bijna 4 jaar is overgedragen aan de basisschool. Bij Hoera Maasbree betreft het altijd een warme overdracht, ongeacht of het een kind met een VVE indicatie is of niet.

1.7.2 Doorgaande lijnen
Hoera is gevestigd in de basisschool.
De samenwerking met de basisschool is nauw. Er worden regelmatig samen activiteiten ondernomen en thema’s uitgewerkt.
De doorgaande ontwikkelingslijn wordt in beeld gebracht middels het kind volgsysteem, observaties en oudergesprekken. Gegevens worden bewaard in het kinddossier en bij doorstroom naar de basisschool, na goedkeuring van de ouders, doorgegeven aan de basisschool.

1.7.3 Overleg

Wanneer er zorgen rondom het kind liggen die binnen de reguliere samenwerkingsverbanden met betrokken partners niet kunnen worden opgelost, kan er een beroep worden gedaan op gezinscoach, deze gaat dan op zoek naar de juiste ondersteuning voor het kind.

Deskundigheidsbevordering en begeleiding van de pedagogisch medewerkers

In samenspraak met de gemeenten worden alle pedagogisch medewerkers die bij ons werkzaam zijn geschoold. Dit gebeurt proces matig.
Bijscholing vindt plaats op verschillende gebieden waaronder:

- scholing observatie methode KIJK (2014-2015)
  Inhoud:
  - observeren van betrokkenheid en basiskenmerken
  - kinderen observeren binnen de ontwikkelingslijnen 0-4 jaar
  - handelingsgericht werken met KIJK.
- Scholing Puk en Ko (VVE) continu
  Inhoud:
  - ontwikkeling van het jonge kind
  - manieren waarop het jonge kind 'leert'
  - gericht en methodisch stimuleren
  - ontwikkelingsgericht werken
  - observeren
  - taalontwikkeling
  - ouderbetrokkenheid
- scholing meldcode kindermishandeling (continu)
  Inhoud:
  - meldcode kindermishandeling en de te volgen procedure
  - signalen van kindermishandeling
- scholing kinder EHBO/ VVE (continu)
- scholing de niet-pratende-peuter (voorjaar 2015)
  Inhoud:
  - signaleren van TOS (taalontwikkelingsstoornis)
  - taalontwikkeling
  - Hanen methodiek

Begeleiding van de pedagogisch medewerkers

Tijdens werkoverleggen komt de voorgenoemde scholing regelmatig terug en vinden kindbesprekingen plaats. Daarnaast wordt er op de groepen gecoached door de assistent leidinggevende en clustermanagers.

1.8 Wenbeleid binnen Hoera Kindercentra

Binnen Hoera Maasbree is het mogelijk dat kinderen komen wennen in hun nieuwe stamgroep. Deze wenafspraak zal door de pedagogisch medewerker in overleg met de ouders worden gemaakt.

Wenbeleid bij nieuwe instroom (extern)

Een kind mag twee weken voorafgaande aan de plaatsing twee keer komen wennen. Het wennen bij instroom van nieuwe kinderen is op de stamgroep en gedurende maximaal 5,5 uur per wenmoment.
In de wenperiode is het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen de pedagogisch medewerker, de ouder(s)/verzorger(s) en het kind het belangrijkste doel. Kinderen willen zich veilig en geborgen voelen, maar ouders/verzorgers willen ook met vertrouwen hun kind kunnen brengen. Kinderen komen twee keer in de groep en leren zo de hun groepsgenoten al een beetje kennen, ze draaien mee in de structuur van de dag. Tijdens het wenmoment is er een vaste leidster van die groep aanwezig zodat het kind al kan kennismaken met de leidster. Het kind word vanuit nabijheid begeleid zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen in de groep.

Wenbeleid bij doorstroom (intern)

Een kind kan om verschillende redenen doorstromen naar een andere stamgroep:

- Een kind dat de leeftijd heeft om naar een andere groep door te stromen;
- Een kind dat eerder toe is aan een volgende groep en alvast gaat spelen op de nieuwe groep;
- Een kind dat later doorstroomt naar een volgende groep in verband met ontwikkeling.

Een wenafspraak wordt door de groep in overleg met ouders gepland.
Alle gegevens van het kind, o.a. stamgegevens, toestemmingsverklaring, observatieverslagen etc. worden gebundeld in het kinddossier. De gegevens uit het kinddossier gaan mee tijdens de overdracht naar de nieuwe stamgroep.

1.9 Beleid rondom extra dagdelen

Incidenteel afnemen extra dagdeel

Er bestaat de mogelijkheid voor ouders om incidenteel een extra dag(deel) af te nemen, dat buiten de vaste contacturen valt.
Dit is mogelijk wanneer de maximale stamgroepsgrootte evenals het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft (PKR). Deze incidentele opvangdag vindt in principe binnen de eigen stamgroep plaats.
De mogelijkheid om een extra opvangdag of ruildag buiten de stamgroep af te nemen, indien geen plaats is op de eigen groep, wordt in overleg met de ouders van het betreffende kind besproken en schriftelijk vastgelegd.

Uitbreiding of wijziging van dagdeel

Het uitgangspunt is bij uitbreiding of wijziging van een dagdeel is dat het kind in de oorspronkelijke stamgroep geplaatst wordt. Wanneer de groepsgrootte het niet toelaat het kind een extra dag(deel) in deze groep te plaatsen, kan in overleg met ouders besloten worden het kind voor die dag/dat dagdeel tijdelijk in een andere groep te plaatsen. Een kind kan in maximaal één andere groep geplaatst worden. Zodra er plaats is in de oorspronkelijke stamgroep wordt het kind overgeplaatst naar deze groep. In de (nieuwe) plaatsingsovereenkomst wordt vermeld dat het kind voor die dag in een andere groep wordt opgevangen en voor welke periode. De ouders geven vooraf schriftelijk toestemming op de plaatsingsovereenkomst.

1.10 Open deurenbeleid en 4 ogen beleid

Hoera streeft ernaar om te werken met horizontale groepen. In horizontale groepen kunnen medewerk(st)ers zich concentreren op het ontwikkelingsniveau van een kind en daarnaast op specifieke behoeftes. Hoera vindt het belangrijk om te differentiëren in leeftijden en ontwikkelingsbehoeftes, daarom werken we ook vanuit een open deurenbeleid. Zo kunnen bijvoorbeeld jonge kinderen leren van oudere kinderen. Oudere kinderen leren ook rekening te houden met de jongere kinderen.
Middels het algemene toestemmingsformulier (dat bij intake wordt ondertekend) hebben ouders al dan niet akkoord gegeven voor deelname aan externe activiteiten. Onder externe activiteiten verstaan we activiteiten die plaatsvinden buiten de locatie. Bijvoorbeeld een bezoek aan het bejaardentehuis, een speeltuin, boodschappen doen, etc.

Alle drie de peutergroepen zullen geregeld elkaar bezoeken omdat ze samen aan thema's werken. Daarnaast schept de bezettingsgraad gelegenheid om kinderen uit verschillende groepen met elkaar en elkaars speelgoed te laten spelen, bijvoorbeeld tijdens minder drukke dagen, tijdens vakanties etc. Kinderen kunnen hierdoor steeds vaker kiezen waar en met wie ze willen spelen.
De groepen werken sinds kort ook samen met leeftijdsgebonden activiteiten, de groepen worden samengevoegd en er wordt een actitiveit aangeboden die past bij de leeftijd. Er wordt dan een groepje gevormd van 2+ kinderen en 3+ kinderen. Op deze manier is het mogelijk om op momenten van de dag spel en leermomenten aan te bieden die passen bij de leeftijd en de ontwikkeling van de kinderen. De speelhal is geen verkeersruimte en daardoor uitermate geschikt om de groepsoverstijgende aktiviteiten aan te beiden. Hier wordt dagelijks meerdere malen per dag gebruikt van gemaakt voorbeelden zijn : Voorlees momenten in kleine groepjes, de beweegkriebels per groep, begeleide spel momenten voor de VVE kinderen.

Soms komt het voor dat een kind de stamgroep verlaat om deel te nemen aan activiteiten in samenwerking met de basisschool. Bijvoorbeeld een peuter die bijna 4 wordt en een bezoek brengt aan groep ½. Het belang van het kind staat altijd voorop. Bij het verlaten van de stamgroep wordt dit vooraf met de ouders gecommuniceerd. Open deurenbeleid draagt positief bij aan de ontwikkeling van kinderen.

Vier-ogen-beleid Hoera Maasbree

Bij Hoera Maasbree wordt o.a. op de volgende manieren aan het vier-ogen-beleid vorm gegeven:

- De groepsruimtes zijn open, dat wil zeggen, dat er een glazen wand zit waardoor er naar binnen gekeken kan worden door collega's (zowel van Hoera als van school) of passanten.
- Omdat Hoera kindercentra nadrukkelijk de wens heeft om gesitueerd te zijn in een basisschool ontstaat vanzelf de situatie dat een pedagogisch medewerker nooit alleen in het gebouw is en dat er te allen tijde iemand (collega van onderwijs) binnen kan komen zonder dat diegene zich hoeft aan te kondigen. Tijdens schoolvakanties en schoolvrije dagen wordt dit opgevangen door de clustermanager en/of de senior.
- Tijdens het laatste moment van de dag, wanneer een pedagogisch medewerker mogelijk alleen is, worden de kinderen door hun ouders op verschillende momenten opgehaald waardoor een pedagogisch medewerker eveneens op dit moment zelden nog maar alleen is met een kind. De deur is op deze momenten niet op slot.
- Als er tijdens een dagmoment op een groep alleen wordt gewerkt (altijd met een kloppend PKR), dan is er meestal een collega van onderwijs of

interieurverzorgster aanwezig. Is dit niet het geval bijvoorbeeld tijdens de schoolvakanties of school vrije dagen dan is er een clustermanager of assistent leidinggevende achter de hand die de pedagogisch medewerker bijstaat en of even komt kijken. Op deze manier is er altijd iemand aanwezig.

- Clustermanagers en assistent leidinggevenden lopen regelmatig onaangekondigd de groepsruimte binnen (met inachtneming van de rust in de groep). Ook de algemeen manager legt met enige regelmaat bedrijfsbezoeken af op verschillende tijdstippen zonder voorafgaande aankondiging.
- Uiteraard lopen collega pedagogisch medewerkers regelmatig, zonder vooraankondiging, bij elkaar de groep binnen.
- Bij Hoera kindercentra heerst een open, professioneel klimaat waarbij pedagogisch medewerkers door de leidinggevenden herhaaldelijk worden uitgenodigd om elkaar feedback te geven hetgeen een positieve bijdrage heeft aan het totaal van hun professioneel handelen en de pedagogische sfeer.
- Er wordt jaarlijks in een teamoverleg en tijdens de herhaling EHBO kindgericht en reanimatie stilgestaan bij het protocol en stappenplan kindermishandeling. Zo nodig worden er extra bijeenkomsten in dit kader georganiseerd, bijvoorbeeld in samenwerking met het AMK.

Jaarlijks wordt het vier ogen beleid met de oudercommissie van Hoera Maasbree geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Tussentijds evalueren is mogelijk op aanvraag van de oudercommissie.

1.11 Personele inzet en ondersteuning

De pedagogisch medewerkers zijn gekwalificeerd de pedagogisch medewerkers hebben een beroepskwalificatie op minimaal MBO- niveau overeenkomstig met de CAO kinderopvang. Binnen Hoera wordt gestreefd naar optimale continuïteit, door zoveel mogelijk vaste medewerkers in een groep te zetten. Op sommige momenten wordt afgeweken van de PKR, bijvoorbeeld omdat medewerkers pauze hebben.
Op deze locatie zijn meerdere groepen gehuisvest. Collega's rouleren tijdens de pauzemomenten, ook de assistent leidinggevende ondersteund als dit nodig is.
Een assistent leidinggevende houdt zich met name bezig met groepsoverstijgende taken zoals het voeren van intakegesprekken, contacten met de basisschool, contacten met servicepunt en personeelsplanning etc. Daarnaast is de assistent leidinggevende het eerste aanspreekpunt voor ouder(s)/verzorger(s) bij vragen. Aansturing van Hoera Maasbree is in handen van de clustermanager.

Binnen Hoera wordt ook aan leerlingen van ROC/Gilde pm niv. 3 of 4 (of helpende welzijn niv 2) de mogelijkheid geboden om stage te lopen binnen het kindercentrum. Zij worden begeleid door een werkbegeleider en een praktijkopleider. Bij Hoera Maasbree, locatie Violier zijn 2 vrijwilligsters werkzaam

Ondersteuning in geval van calamiteiten

Het kan voorkomen dat er volgens de leidster-kind ratio maar 1 medewerk(st)er in de groep werkzaam is. Medewerkers kunnen in geval van calamiteiten ten alle tijden gebruik maken van het protocol "ingrijpende gebeurtenissen". Het hanteren van het protocol is niet afhankelijk van het aantal medewerkers die werkzaam zijn op een locatie. In geval van calamiteit hanteren wij binnen Hoera Maasbree, locatie Violier de volgende afspraken omtrent beschikbaarheid:

- Hoera Maasbree heeft 3 groepen op locatie Violier. Deze groepen starten tegelijk en fungeren onderling als achterwacht voor elkaar. Medewerk(st)ers van een andere groep kunnen binnen een halve minuut ter plekke zijn. Ze kunnen elkaar met mobiele telefoons bereiken, de nummers zijn geprogrammeerd. De

pedagogisch medewerkers voegen in geval van een calamiteit de groepen samen zodat één van de medewerkers de handen vrij heeft om te handelen.
- Er wonen in de directe nabijheid van het kindercentrum een aantal collega's die telefonisch bereikbaar zijn in geval van calamiteiten. Zij kunnen dan ook binnen enkele minuten aanwezig zijn. Verder fungeert de clustermanager Marion Oomen of de assistent leidinggevendemedewerksters Jill delmee of Mariet Peeters binnen Hoera Maasbree als achterwacht op de dagen dat zij werkzaam is. Zij zijn voor medewerk(st)er altijd telefonisch bereikbaar en kan in geval van nood snel ter plaatse zijn.
- Hoera Maasbree, locatie Violier is gehuisvest in de basisschool Violier locatie Violier, waardoor er vanaf 8.30 tot 17.00 uur altijd meerdere mensen aan te spreken zijn, met name de BHV-ers en de directeur Lia Roefs zijn aanspreekpunten.
- Hoera Maasbree heeft de volgende BHV-ers: Luc Pelzer, Mariet Peeters, Hanneke Vissers.
- Met de plaatselijke huisarts zijn afspraken gemaakt over noodsituaties die zich kunnen voordoen. In deze gevallen zal de huisarts direct komen of kunnen wij daar een bezoek brengen (mits de ouders niet te bereiken zijn, anders gaan zij zelf met hun kind).

Ondersteuning door niet beroepskrachten
De beroepskrachten van Hoera Maasbree worden ondersteund door andere volwassenen:
- Interieurverzorgster
- De voorlees oma, komt elke week op maandag voorlezen, ze gaat in de speelhal met een klein groepje van zes kinderen een boekje voorlezen.
- Helpende op de groep. Dit meisje met een beperking komt op maandag en dinsdag ondersteunen op de groep, ze schilt het fruit, zet drinken klaar, doet de afwas en wast speelgoed etc.

Deze zijn in het bezit van een geldig VOG en dragen nooit de verantwoordelijkheid voor de groep of een van de kinderen.

Daarnaast zijn er andere volwassenen die incidenteel ondersteunen op een locatie: Bijvoorbeeld: voorleesmoeders, volwassenen die meehelpen gedurende een thema-activiteit, tuinman, enz.
Deze mensen dragen nooit de verantwoordelijkheid over een van de kinderen of de groep.

Stagiaires
Binnen Hoera wordt ook aan leerlingen van Gilde PM niveau 3 of 4 de mogelijkheid geboden om stage te lopen binnen het kindercentrum. Zij worden begeleid door een werkbegeleider en praktijkbegeleider. Een stagiaire staat altijd boventallig en heeft geen eindverantwoordelijkheid.

Studenten kunnen in de groepen praktijkervaring op doen, ze zijn altijd **boventallig** aanwezig in een groep. Niveau 2 leerlingen oefenen werkzaamheden uit onder toezicht van een pedagogisch medewerker.
Niveau 3 of 4 leerlingen, kunnen afhankelijk van het leerjaar zelfstandig werkzaamheden uitvoeren, dit met name in hun laatste leerjaar. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt altijd bij de pedagogisch medewerker in de groep.
Niveau 4 leerlingen kunnen ook ondersteunende werkzaamheden uitvoeren voor de assistent leidinggevende pedagogisch medewerker, het betreft dan veelal groep overstijgende taken.

Sociale kaart Maasbree

De sociale kaart van Maasbree is los toegevoegd.

2. Hoera Maasbree, locatie Violier

2.1 Doelstelling van Hoera Maasbree, locatie Violier
Opvang bieden aan kinderen van 0 tot 4 jaar en peuterprogramma aan kinderen van 2 tot 4 jaar.

2.2 Pedagogisch klimaat Hoera Maasbree, locatie Violier
In ons pedagogisch klimaat hechten we er veel waarde aan dat kinderen zich veilig en vertrouwd voelen. We spelen in op de ontwikkeling van kinderen en staan open voor de kinderen. We stimuleren bijvoorbeeld de zelfstandigheid van kinderen, door ze zoveel mogelijk op hun eigen kunnen aan te spreken. We bieden de kinderen ook een uitdagende omgeving, waarin ze op ontdekking kunnen gaan.
Bij Hoera gaan we uit van wat een kind nodig heeft: elk kind is uniek en wordt ook zodanig benaderd. Zelfredzaamheid, respect en vertrouwen zijn daarbij sleutelwoorden.

A. Een gevoel van emotionele veiligheid
Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:
- Individuele aandacht geven;
- Structuur bieden;
- Warmte en genegenheid;
- Voorspelbaar zijn voor kinderen;
- Signalen herkennen.

A1. In de leidster-kind interactie werken wij aan de emotionele veiligheid van een kind.
Kinderen ontlenen een gevoel van veiligheid in de eerste plaats aan de persoonlijke relatie met een pedagogisch medewerker. Het is belangrijk dat er vaste leiding aanwezig is. De leidster-kind ratio verschilt per groep.
Een pedagogisch medewerker moet sensitief zijn, dit wil zeggen dat ze zich kan verplaatsen in het kind en gevoelig is voor wat er in het kind omgaat. In het handelen van de pedagogisch medewerker komt dit tot uiting door:
- Je loopt naar een kind toe als je contact maakt, je gaat door de knieën en maakt oogcontact met het kind.
- Je maakt samen plezier en grapjes.
- Je bevestigt het kind positief in z'n gedrag en moedigt het kind aan, bijvoorbeeld "dat kun je goed".
- Je gebruikt het verzorgingsmoment als contactmoment, je legt uit wat je gaat doen voor je handelt, bijvoorbeeld "Ik ga nu je snoet poetsen" of "we gaan plassen"
- Je let op het non-verbale gedrag van een kind en sluit daarop aan.
- Je schat in wanneer het kind behoefte heeft aan aandacht.

Een pedagogisch medewerker moet daar vervolgens responsief op reageren, dit wil zeggen dat hij/zij handelt naar zijn/haar sensitiviteit, waardoor het kind zich begrepen voelt. In het handelen van de pedagogisch medewerker komt dit tot uiting door:
- Je vertaalt / verwoordt gedrag van het kind, bijvoorbeeld "jij bent lief voor dat kindje" of "dat heb je goed gedaan".
- Je reageert op verbale /non verbale signalen, bijvoorbeeld "zou jij graag dat autootje willen hebben"?
- Je geeft het kind tijd en ruimte voor initiatief, bijvoorbeeld "doe maar, ga maar vast, dat kan jij wel".
- Je sluit aan op het gedrag, bijvoorbeeld "wat kun jij leuke grapjes maken".

- Je reageert met respect en aandacht, bijvoorbeeld "ik weet dat het ……. maar…….". Elk kind is uniek en verdient dezelfde mate van aandacht.

Je benadert elk kind als een individu. Elk kind is uniek. Je houdt rekening met karaktereigenschappen van het kind en geeft het kind de ruimte om zich te ontwikkelen. Je hebt zicht op de ontwikkelingsfase van het kind. Je gaat ervan uit wat het kind al zelf kan en stimuleert en ondersteunt hem hierbij. Je leert het kind dat hij in een kinderdagverblijf samen met anderen kinderen speelt en dat een kind rekening moet houden met de andere kinderen.

In de communicatie met een kind:
- Luister je actief, dit wil zeggen dat je oogcontact maakt, voor een kind gaat zitten, herhaalt en bevestigt.
- Geef je kinderen een beurt, nodigt ze of daagt ze uit om iets te zeggen, maar respecteert ook "stille" kinderen.
- Wijs je kinderen erop om naar elkaar te luisteren, bijvoorbeeld "luister eens naar Pietje, die heeft iets leuks te vertellen".
- Voer je met kinderen één op één gesprekjes.
- Praat je niet alleen maar op ge- of verbiedende toon met een kind, bijvoorbeeld "dat mag niet" of "kom hier".
- Ben je bewust dat de voertaal Nederlands is, dialectgebruik kan in alle gevallen dat het logisch is, bijvoorbeeld het kind spreekt dialect.

Een pedagogisch medewerker geeft de structuur van de dag aan, hij/zij bepaalt uiteindelijk wat er gebeurd. Een kind mag zich afzonderen, het hoeft niet altijd aan alles deel te nemen. Een pedagogisch medewerker bepaalt de groepsregels en handelt daar ook naar. Een pedagogisch medewerker kan het humeur van een kind inschatten en gaat daar in mee tot de groepssfeer of zijn/haar eigen grenzen bereikt zijn. Dan neemt een pedagogisch medewerker maatregelen, zoals negeren, ombuigen/afleiden of straffen.

A2. Door de wijze waarop wij de <u>binnen- en buitenruimte</u> aanbieden en inzetten creëren wij emotionele veiligheid voor een kind.
Aan de ruimte worden de volgende eisen gesteld:
- De ruimte is een vaste, bekende plek voor het kind (de stamgroep), waar het het grootste gedeelte van de dag verblijft. Dit geld ook voor de ruimte waar de kinderen de gelegenheid hebben zich terug te trekken en te rusten.
- Als de accommodatie het toelaat zijn er vaste ruimten voor vaste activiteiten (bijv. speelhal en keuken).
- De grootte is gebaseerd op de normen die staan in de CAO.
- De kleur is gebaseerd op rust. Zoveel mogelijk komt subtiel de groene "Hoera" kleur terug.
- Materiaalkeuze: daagt het kind uit om te spelen.
- Kindgericht: het kind krijgt voldoende uitdaging en wordt niet teveel geprikkeld, het kind mag zelf keuzes maken. Waar het kind niet aan mag komen staat niet binnen handbereik.
- "Warm en eigen": gelegenheid om te snoezelen met het kind. Sfeer maken en gezelligheid creëren.

In de ruimte wordt er aan een 'balans' gewerkt door de ruimte in hoeken in te delen van rust en actie. De groepsruimten moeten veilig zijn en daarbuiten mogen spannende, uitdagende dingen zijn waarmee kinderen leren in aanraking te komen. In de verticale of horizontale groepsruimten moeten geluid en rust elkaar afwisselen, bijvoorbeeld geen radio aan onder het eten.

De inrichting sluit aan bij de veiligheid van kinderen door middel van:
- Huisjes en hoeken, binnen en buiten, kan een kind opgaan in zijn spel.
- Kinderen kunnen in een ruimte veilig en ongestoord spelen. Ze kunnen daar pret maken en ondeugende dingen uithalen.

Kenmerken die specifiek gelden voor de binnen- en voor de buitenruimten afzonderlijk zijn:
- Er dient voldoende daglicht naar binnen te vallen en er wordt naar gestreefd dat kinderen naar buiten kunnen kijken. Regelmatig moet er gelucht worden, als kinderen gerust hebben, het raam openzetten van de rustruimte.
- Elke dag gaan we naar buiten.
- Binnen is er geborgenheid en buiten moet/mag er gerend en gefietst kunnen worden.
- Zowel binnen als buiten moeten kinderen van verschillende groepen met elkaar samen kunnen spelen.

A3. In en met de groep dragen wij zorg voor de emotionele veiligheid van een kind.
Voor een kind maak je een groep tot een vertrouwde omgeving door:
- Stuctuur aan te bieden van dagelijkse groepsactiviteiten, bijvoorbeeld om 9.30 uur fruit eten, om 11.30 uur boterhammen eten etc.
- Vriendschappen te stimuleren, bijvoorbeeld kinderen samen te laten spelen, samen activiteiten te laten doen etc.

We gaan ervan uit dat ieder kind uniek is. Eigenaardigheden van een kind worden gerespecteerd. We houden van de diversiteit van kinderen. Als het gedrag van een kind de groep verstoort, buigen we dit gedrag om of we wijzen het kind op de consequenties van zijn/haar gedrag. Als een kind bijvoorbeeld gooit met auto's, dan proberen we het kind af te leiden, door bijvoorbeeld een activiteit aan te bieden "ga je mee een puzzel maken". We stimuleren dat kinderen hun rol in de groep mogen spelen, bijvoorbeeld een ander kind troosten, leider, verhaalkind etc.

Je bevordert communicatie tussen kinderen door:
- Kringgesprekken te voeren.
- (Zang)spelletjes doen.
- Onderling in kleine groepjes gesprekjes met kinderen te voeren en kinderen daarbij veel aan het woord laten.
- Zelf uitleggen wat hij/zij doet, het voorbeeld te geven.

Om de emotionele respons tussen kinderen te bevorderen doe je:
- Zelf de dingen voor, bijvoorbeeld op een kind afstappen dat moeite heeft met wennen en afscheid nemen.
- Vertalen dat bepaald gedrag een gevoel bij een ander kind teweeg brengt, bijvoorbeeld "als jij Pietje slaat, dan doet dat pijn en dat is niet leuk".
- Kinderen aan elkaar te laten uitleggen wat ze bedoelen of willen met elkaar.

A4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de emotionele veiligheid van een kind waarborgt.
Een kind hoeft niet altijd aan alle creatieve activiteiten mee te doen. Bij kringspelletjes worden kinderen wel gestimuleerd om mee te doen, het kind wordt uitgedaagd en geprikkeld. Elk kind doet wel mee aan de eet- en verzorgmomenten.

Je kunt steun bieden aan een kind tijdens een activiteit door:
- De activiteit aantrekkelijk te maken, zodat het kind wordt uitgedaagd.
- De ontwikkeling van het kind te stimuleren door spel en activiteiten aan te bieden die passen bij de leeftijd van het kind. Het kind voelt zich hierdoor veilig en vertrouwd.
- Te troosten en te helpen.
- Spelmomenten te bevestigen en bewaken (kinderen zelf laten spelen en op afstand toezien).
- Aan en in te voelen hoe het kind zich voelt en daarop actie te ondernemen.
- In te schatten of je iets moet uitleggen of dat de kinderen het zelf kunnen.
- Een element in te brengen waardoor het spel uitdagend en vernieuwend blijft.

Om kinderen optimaal te betrekken tijdens activiteiten kun je:
- Activiteiten aanbieden die aansluiten op ontwikkeling en behoefte van het kind.
- Activiteiten aanbieden die herhaling combineren met uitdaging.
- Activiteiten op het juiste moment en op de juiste plaats aanbieden.
- Kinderen van elkaar laten leren en elkaar laten helpen.

Herkenningspunten voor een kind in de structuur van een dag, een maand en een jaar zijn:
- Vaste activiteiten op vaste momenten, bijvoorbeeld om half 12 boterhammen eten.
- Seizoensgebonden activiteiten, bijvoorbeeld een lampion knutselen met Sint Maarten.
- Rituelen vernieuwen en veel aandacht blijven geven. Zoals verjaardagen of feesten vieren, een nieuw kind begroeten of afscheid nemen.

A5. Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die bijdraagt aan de emotionele veiligheid voor een kind.
Kinderen kunnen en mogen zelf kiezen waar ze mee willen spelen. Je kunt wel een richting geven in de keuze, bijvoorbeeld “wil je met de kraaltjes spelen”. De pedagogisch medewerker biedt speelgoed aan wat past bij de ontwikkelingsfase van een kind. Kinderen ruimen zelf mee op, krijgen daarvoor instructie.
Je geeft steun en begeleiding bij het omgaan met het spelmateriaal door:
- Het kind te stimuleren om met afwisselend speelgoed te spelen.
- Inzicht te hebben in waar het kind goed in is en vaak mee speelt. Je biedt dit aan, maar brengt ook andere elementen in het spel.
- Het kind te leren waar het materiaal gebruikt kan worden, dit leert het kind zelfvertrouwen.

B. Gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competentie

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:
- Observeren;
- Kinderen ruimte geven;
- Kinderen stimuleren;
- Uitdaging bieden;
- Geduld.

B1. In de leidster-kind interactie bieden wij gelegenheid voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties van een kind.

Je stimuleert het kind door:

- Een omgeving te creëren waarin het kind zich veilig en op zijn gemak voelt.
- Het kind uit te dagen om grenzen te ontdekken en te verleggen.
- Positief gedrag te benoemen en compliment geven hierop. Het kind zelfvertrouwen geven, dat het ook fouten mag maken. Het kind op het verkeerde gedrag aanspreken, bijvoorbeeld niet jij bent stout, maar wat jij doet vind ik niet fijn.
- Adequate, functionele instructie te geven en niet van bovenaf, zoals "Kijk uit, blijf af" etc.
- Een extra element in een bekende spelsituatie in te brengen om zo meer uitdaging in het spel te brengen.
- In te spelen op grapjes, humor, "gek-doen" of ondeugend-zijn" van een kind.
- In te gaan op initiatieven van een kind.
- Gevarieerde activiteiten aan te bieden. Je laat het kind zelf initiatief nemen.

Je kunt steun en hulp bieden aan een kind door:

- Oefenen, bevestigen, steunen, troosten, helpen, begeleiden, inleven, stimuleren etc.
- Alert te zijn dat hij/zij op een positieve manier en toon iets tegen een kind zegt.
- Helpen bij het ontdekken van eigen vaardigheden.
- Duidelijkheid geven door middel van grenzen stellen.

B2. Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind

Een pedagogisch medewerker stimuleert een kind om gebruik te maken van een ruimte door:

- Het kind de gelegenheid te bieden voor eigen initiatief: het kind mag zelf bepalen waar het mee speelt. Je respecteert de keuze van het kind.
- Evenwicht te bieden tussen veiligheid en uitdaging.
- Een vertrouwde en bekende sfeer aan te bieden, herkenbare indeling van de ruimte met verschillen tussen rust en actie.
- Mogelijkheden aan te bieden die aansluiten bij leeftijd en ontwikkelingsstadium van een kind, bijvoorbeeld een bouwhoek.
- Duidelijke afspraken te maken over omgangsvormen en gedragsregels in de diverse ruimten.

Afspraken en instructies worden in een begrijpelijke taal gegeven, korte duidelijke zinnen. Er worden mogelijke risico's verwoord van onveilige (spel) situaties. Ongelukjes en "bijna-ongelukjes" worden nabesproken.

Mogelijkheden om uitdaging en stimulans in de sfeer van een ruimte te creëren zijn:

- Plaatsjes/hoekjes om even alleen met jezelf te zijn.
- Gebruik van lichte, rustgevende kleur, gebruik van materiaal om aan te sluiten bij de belevingswereld van een kind.
- Gebruik van verlichting en gepaste muziek op het juiste moment.

B3. In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind.

Je draagt zorg voor een individueel kind in groepsverband door:

- Persoonlijke aandacht te geven aan een kind. Je noemt bijvoorbeeld de naam op in het kringetje of persoonlijk begroeten bij binnenkomst.

- Activiteiten aan te bieden waarmee een kind zichzelf op onderscheidende wijze kan laten zien.
- Mate en soort aandacht geven die past bij zijn/haar behoefte gezien leeftijd, ontwikkelingsfase en karakter.
- Het werken in kleine groepjes.

De groep kan een pedagogisch medewerker gebruiken/benutten als "sociale leeromgeving". Dit kan een pedagogisch medewerker doen door:
- Het oefenen van persoonlijke mogelijkheden, aardigheden en onaardigheden en grenzen in relatie tot een ander: democratisch opvoeden.
- Ervaringen te leren delen met anderen: elkaar troosten, plezier maken, verdriet hebben etc. Kinderen leren van elkaars gedrag.
- Omgaan met/ervaren van gewenst en ongewenst sociaal gedrag in relatie tot anderen.
- Kinderen het gevoel te geven, dat ze zich mogen uiten wat betreft hun gevoelens; verdrietig zijn mag, boos zijn mag, vrolijk zijn mag.
- Kinderen te leren om deel van een groep te zijn: delen, wachten, aanpassen, accepteren, respecteren, incasseren, leiderschap, kleinste of grootste/ jongste of oudste zijn.

B4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van een kind stimuleert.
Het activiteitenaanbod kan aansluiten op persoonlijke competenties van een kind door:
- Een gevarieerd aanbod van activiteiten met een evenwicht in gestructureerde activiteiten en vrij spel.
- Kansen bieden voor individuele leermomenten: een kind nieuwe materialen aanbieden en kans geven tot persoonlijke ontwikkeling.
- Kansen voor zelfoverwinning, voor zelfstandigheid en zelfredzaamheid: kind overwint de angst voor een glijbaan, zelf de jas ophangen etc.
- Het werken in kleine groepjes waardoor je meer individuele aandacht kunt geven gericht op persoonlijke ontwikkeling.
- Uit te dagen, activiteiten aanbieden waardoor het kind het gevoel krijgt, ik ben hier goed in.
- Activiteiten aan te bieden die bij ontwikkeling van het kind past.

Activiteiten die kans bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke kwaliteiten zijn:
- Activiteiten die tegemoet komen aan de individuele behoeften binnen de mogelijkheden van de groep. Een kind mag toeschouwer zijn maar ook actief deelnemen.
- Aanbieden van structuur van een dagdeel geeft veiligheid aan een kind. Veiligheid maakt de stap nemen naar zelfontwikkeling makkelijker.
- Aanbieden van specifieke activiteiten die vaardigheden op specifieke gebieden versterken, bijvoorbeeld plakken.
- Aanbieden van seizoensgerichte /thema gerichte activiteiten, bijvoorbeeld thema-maand herfst.
- Het aanbieden van activiteiten variëren en afstemmen op de ontwikkelingskansen van een kind.
- Activiteiten die een kind kennis laat maken met de dagelijkse dingen, bijvoorbeeld boodschappen doen.

B5. Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van een kind stimuleert.
Spelmateriaal sluit aan bij het individuele kind doordat:
- Het de ontdekking van eigen persoonlijkheidskenmerken stimuleert zoals zelfvertrouwen, interesse, initiatief.
- Het emoties los maakt van plezier, verrassing, verwondering, on-/geduld, teleurstelling, verdriet etc.
- Past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase, mogelijkheden van een kind.
- Het kansen biedt voor individuele leermomenten.
- Het ontwikkelingsgebieden van zelfstandigheid en zelfredzaamheid bevordert.
- Het veilig is en voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen.

Spelmateriaal kan aanzetten tot spel en exploratie doordat:
- Het spannend, uitdagend en interessant is, maar ook vertrouwd en herhaling biedt.
- Het moet prikkelen, bijvoorbeeld kleur en geluid.
- Het momenten van overleg en communicatie stimuleert, bijvoorbeeld samen een spelletje doen.
- Het eigenschappen heeft die leiden tot individueel spel als samenspel.
- Het aanzet tot ontdekken, tot grenzen verkennen en overwinnen, exploratie.

Er zijn afspraken over het kiezen van spelmateriaal, het gebruik ervan en het opruimen. Daarnaast zijn er gedragsregels over individueel of gezamenlijk spel.

C. Gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:
- Actieve houding met kinderen;
- Interactie stimuleren;
- Samen plezier hebben;
- Bewust maken van de wereld.

C1. In de leidster-kind interactie bieden wij de gelegenheid voor de sociale competenties van een kind.
De rol/positie van de pedagogisch medewerker tijdens de interactie tussen kinderen onderling is:
- Situatie-afhankelijk: sturend, ondersteunend, stimulerend, motiverend, corrigerend, dit geldt ook bij conflictsituaties.
- Je stimuleert het kind om in overleg te treden met zijn groepsgenootjes in concrete situaties of tijdens spelmomenten. Dit bevordert ook de weerbaarheid van een kind. Je stimuleert kinderen om samen te werken, samen dingen te delen en samen te ervaren, bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker zegt tegen een kind: "Ga maar samen met de andere kinderen een hele hoge toren bouwen". Je leert kinderen om te gaan met vriendschap, kameraadschap en "vijandigheid" tussen kinderen.
- Je beschikt over het vermogen om je in te leven in het kind.

C2. Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind.
De ruimte biedt kansen voor gezamenlijke en gevarieerde beleving door:
- Afwisseling tussen rustige plekken en actieplekken, bijvoorbeeld knuffelhoek en speelhal.
- Hoeken, plekken waar kinderen alleen of met meerdere kinderen kunnen spelen.
- Een ruimte of een plek die uitdaagt tot rennen, klimmen, verkleden etc.

- Er zijn materialen aanwezig waar kinderen kennis kunnen maken met elementen als nat-droog, zacht-hard, hoog-laag etc.

C3. In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind.

De groep kun je als betekenisvolle leeromgeving benutten door:

- Een goede balans te zoeken tussen bekende/ vertrouwde en nieuwe groepsgenoten, bijvoorbeeld de "bekende kinderen" helpen de "nieuwe kinderen" om dingen te vinden.
- Kinderen leren om te gaan met elkaar en elkaars hoedanigheid, bijvoorbeeld de oudste, de kleinste, de rustige etc.
- Kinderen te leren om samen te spelen en samen te delen.
- Activiteiten te organiseren die recht doen aan specifieke (persoon) of gezamenlijke (leeftijd, cultuur) kwaliteiten en ervaringen, bijvoorbeeld koekjes bakken.
- Het kind te stimuleren om in overleg te treden met zijn groepsgenootjes, bijvoorbeeld "vraag maar aan Pietje, waar je dat speelgoed moet opruimen".
- Ruimte te bieden voor initiatieven van kinderen.
- Het verwoorden van betekenisvolle, emotionele gebeurtenissen in de groep of het gezin, bijvoorbeeld de geboorte van een broertje of zusje in een gezin.
- Kinderen leren om te gaan met conflictsituaties, bijvoorbeeld leren om sorry te zeggen, als ze een ander kind pijn doen.

C4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

In de groep worden allerlei activiteiten georganiseerd. Er is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen, rekening houdend met de nodige variatie en flexibiliteit.
De activiteiten zetten aan tot wisselende groepssamenstellingen, zo leren kinderen om te gaan met verschillende kinderen. Als je bijvoorbeeld gaat knutselen zet je een jonger kind naast een ouder kind, zodat het oudere kind het jongere kind kan helpen. Er is variatie in het aanbod van activiteiten bestemd voor grotere of kleinere groepjes.
Het activiteitenaanbod heeft een sociale inhoud. Deze bestaat uit:

- Het stimuleren tot samen spelen, praten, luisteren, helpen, werken etc.
- Het stimuleren om te delen met, wachten op, rekening te houden met anderen.
- Het ontwikkelen van een empathisch vermogen.
- Gelegenheid om kwaliteiten te tonen en te ervaren, b.v. 't eerste, snelste, laatste, beste, vooraan, achteraan etc.
- Momenten en plaatsen om ervaringen op te doen met een actuele gebeurtenis o.a. Sinterklaas of Sint Maarten.
- Aansluiten op de diversiteit van sociale, culturele, leeftijd- en sekse-gebonden aspecten in de groep, bijvoorbeeld dansen of een toren bouwen.
- Het omgaan met emoties in situaties van plezier, grapjes, frustratie, conflict, boosheid, verdriet, teleurstelling etc.
- Het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid/ normen en waarden, dit is vooral van toepassing bij de oudere kinderen.

C5. Wij gaan met spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

Spelmateriaal levert een bijdrage aan het sociaal ervaren en leren, doordat

- Spelmateriaal geschikt is voor individueel en samenspel.
- Spelmateriaal uitnodigt tot rollenspel, bijvoorbeeld verkleedkleren.

- Er uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht materiaal wordt aangeboden.
- Het materiaal dat wordt aangeboden moet leiden tot het gezamenlijk ervaren van plezier, succes, teleurstelling, verliezen, winnen, bijvoorbeeld een lotto spelletje.

D. Eigen maken van normen, waarden en 'cultuur'

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:
- Benoemen en waarderen van verschillen;
- Vragen altijd beantwoorden;
- Omgangsvormen leren;
- Uitleg geven over de wereld die kinderen ontdekken;
- Respect en waardering tonen.

D1. In de leidster-kind interactie bieden wij gelegenheid voor het socialisatieproces van een kind.

Algemene omgangsvormen die er in de groep gelden zijn:
- Elkaar met de naam aanspreken; op je beurt wachten; niet door elkaar heen praten; elkaar aankijken en elkaar uit laten praten.

Beschrijving van omgangsvormen in specifieke situaties zoals:
- Wat mag en moet tijdens maaltijden; op elkaar wachten; niet spelen met eten, korstjes opeten; bord leeg eten; eerst boterham met vlees of kaas en daarna met zoet.
- Spelmoment; regels en afspraken tijdens het spelen; samen opruimen.
- Kind leren omgaan met hygiëne, handjes wassen als je naar de toilet bent geweest; privacy van kind respecteren.
- Bij ruzie: tonen van wederzijds respect en elkaar geen pijn doen. Het weer goed maken, een kind sorry laten zeggen.
- Inzicht van eigen persoonlijke normen en waarden en inzicht hebben in de verhouding en het samenspel.

Als een kind zich niet houdt aan de gemaakte afspraken is het belangrijk om aan een kind duidelijk uit te leggen waarom een bepaalde afspraak geldt. Je legt uit wat de gevolgen kunnen zijn als men zich niet aan de afspraak houdt. Vervolgens biedt je ruimte om het gecorrigeerde toe te passen. Bij herhaling van gedrag verwijs je terug naar de afspraak. Wanneer het kind zich niet aan de afspraak houdt, dan het kind uit de situatie halen en laten nadenken over de afspraak.

Als pedagogisch medewerker kun je er voor zorgen dat er respect en waardering is voor verschillen door:
- Aandacht te hebben voor de omgangsvormen die horen bij specifieke religie of cultuur, dit moet in balans blijven met de waarden en normen van de organisatie.
- Aandacht te besteden aan rituelen, feesten, gedenkdagen die horen bij een religie of cultuur, bijvoorbeeld Kerstmis of Suikerfeest.
- Kinderen bewust maken van de overeenkomsten en verschillen tussen de verschillende culturen en hen daarmee leren omgaan.
- Gesprekjes te voeren met kinderen, waardoor je open staat voor elkaar en elkaar kunt begrijpen.

Eisen die gesteld worden aan de communicatie tussen pedagogisch medewerker en kind zijn:
- Samen met kinderen praten, afwisselen van beurt geven en nemen, bijvoorbeeld "nu mag Pietje een liedje uitkiezen om te zingen".

- Oriëntatie op elkaar, oogcontact maken, elkaar laten uitpraten.
- Woordkeuze, korte en duidelijke zinnen.
- Taalkeuze: denk aan Nederlands en dialect.
- Non-verbale communicatie.

D2. De wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten draagt bij aan het socialisatieproces van een kind.
In alle ruimtes gelden er heldere en eenvoudige afspraken over wat kan en mag in de ruimtes. In de groep mag er bijvoorbeeld niet gerend worden.
Een ruimte is leefbaar en aangenaam voor iedereen door:
- Afspraken te maken over gezamenlijke verantwoordelijkheid voor inrichten/aankleden, opruimen, schoonmaken.
- Afspraken te maken over onderlinge omgangsvormen zoals geluid en gedrag.
- Gelegenheid bieden om op het voorgaande feedback te geven.

D3. In en met de groep dragen wij zorg voor het socialisatieproces van een kind.
Je kunt de groep benutten voor het overdragen van normen en waarden door:
- Het bewaken van afspraken en omgangsvormen.
- Het verwoorden van wat er gebeurt tijdens sociale interacties: samen iets leuks, spannends, ontroerends meemaken.
- Het voeren van en openstaan voor gesprekjes.
- Organiseren van gezamenlijke ervaringen in en buiten de opvangomgeving.
- Een afweging te maken tussen gezamenlijkheid en ieders eigenheid (individueel belang).
- Het maken van afspraken over het omgaan met verstorend gedrag, uitgaande van kansen van een kind en niet zijn/haar beperking.

Je kunt kinderen individuele ervaringen laten delen met de groep door, bijvoorbeeld, een kind te laten vertellen over wat het heeft meegemaakt. Andere mogelijkheden zijn foto's, vieringen, toneel etc. Daarnaast maak je afspraken met de kinderen over een respectvolle omgang. Je leert kinderen om elkaar te begrijpen.
D4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.
Als pedagogisch medewerker kun je waarden en normen dicht bij kinderen brengen door woorden te geven aan wat kinderen zien, meemaken, voelen en daar ook betekenis aan geven, bijvoorbeeld "ik ben nu even Pietje aan het helpen, jij moet nu even op je beurt wachten". Je maakt afspraken met de kinderen, dat iedereen tijdens activiteiten rekening houdt met elkaar, dat ze leren om samen te delen en om elkaar te helpen. Je sluit aan bij de gebeurtenissen in het gezin en de omgeving. Gedurende een dag is er aandacht voor persoonlijke en/of culturele rituelen. Daarnaast wordt er in de 'jaar-activiteitenkalender' aandacht gegeven aan culturele en religieuze vieringen en rituelen, bijvoorbeeld kerstviering. Je kunt een natuurlijke verbinding maken tussen de Nederlandse cultuur en andere culturen door op bezoek te gaan of op bezoek vragen van 'voorbeeldfiguren', zoals een Chinese kok of een Turkse bakker. Je kunt ook naar plaatsen gaan waar "iets" gebeurt zoals consultatiebureau, politiebureau, museum, bibliotheek etc.

D5. Wij gaan met spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.
Er is spelmateriaal dat wegwijs maakt in het alledaagse leven, zoals keukenattributen om te "koken", verkleedkleren om rollen te oefenen etc. Daarnaast is er materiaal dat diversiteit weergeeft, bijvoorbeeld een pop met een andere huidskleur, spullen uit de wereldwinkel, boeken over andere culturen etc.

Stichting
Hoera kindercentra
Ruijsstraat 20 - 5981 CM Panningen
Tel. (077) 358 97 97
info@hoerakindercentra.nl
www.hoerakindercentra.nl